

اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

دفترچه پاسخ

دهم انسانی و معارف

برای دریافت کارنامه و اطلاع از شرایط پذیرش بورسیه و تخفیفات ویژه آزمون به سایت زیر مراجعه نمایید.

www.kanoonH.ir

آزمون تعیین سطح و ورودی بورسیه

www.kanoonH.ir

گزینه ۴

۱

"الأسماك المختلفة": ماهیان گوناگون (مختلف) / "كأنت تعیش": (در اینجا) زندگی می‌کردند / "نهر": رودخانه‌ای / "قرب مدینتنا": نزدیک شهر ما /
"لمدة سبع سنين": به مدت هفت سال

گزینه ۳

۲

"يَدُلُّ على": به ... راهنمایی می‌کنند (در اینجا)، "بعض الطيور": بعضی پرندگان، "العلماء": دانشمندان، "الخواص الطبية": خاصیت‌های پزشکی،
"الأعشاب": گیاهان، "الوقاية من": پیشگیری از "الأمراض": بیماری‌ها

گزینه ۱

۳

چون صورت سؤال با فعل ماضی (فعلت) پرسش کرده است: (چه کردی در تعطیلی تابستانی؟) پاسخ نیز با فعل ماضی (سافرت) می‌آید. (به
مشهد مسافرت کردم و درس‌های سال گذشته‌ام را مرور کردم) گزینه‌های "۲" و "۳" و "۴" به خاطر اینکه با فعل مضارع یا آینده شروع شده است
هیچ‌یک نمی‌توانند پاسخ سؤالی باشند که با فعل ماضی شروع شده‌اند.

گزینه ۲

۴

در مجموعه "گردهمایی، جشنواره، جشن، میهمانی" همه کلمات بر اجتماع انسان‌ها دلالت دارند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه "۱": در "باران‌ها، گردباد، ماهی، برف‌ها"، سه کلمه پدیده‌های جوّی هستند و یکی موجود زنده.
گزینه "۳": در "ملت، قبیله، امت، ضرب‌المثل‌ها"، سه کلمه مجموعه‌ای از انسان‌ها هستند، ولی "ضرب‌المثل‌ها" با سه‌تای دیگر تناسب ندارد.
گزینه "۴": در "آموخت، پراکنده شد، دریافت، شناخت"، سه کلمه بر یادگیری دلالت دارند و یکی نه.

گزینه ۱

۵

ترجمه کلمات گزینه "۱" به ترتیب: "آفتاب‌پرست - سگ - گربه - شاخه" (شاخه با سایر کلمات تناسب ندارد).
ترجمه گزینه‌های دیگر:
گزینه "۲": "گنجشک - اردک - کلاغ - جغد" (همگی نام پرندگان هستند).
گزینه "۳": "کالسکه - هواپیما - اتوبوس - ماشین" (همگی نام وسایل نقلیه هستند).
گزینه "۴": "روغن - آب - چای - شیر" (همگی جزء مایعات هستند).

گزینه ۳

۶

"إستطاع و قَدَرَ" هر دو به معنای "توانست" و باهم مترادف‌اند، نه متضاد.
ترجمه گزینه‌های دیگر:
گزینه "۱": صلح ≠ جنگ
گزینه "۲": هر دو کلمه به معنای "لطفاً" هستند.
گزینه "۴": هر دو کلمه به معنای "ابر" هستند.

ترجمه متن:

بی‌گمان همزیستی مسالمت‌آمیز قضیه‌ای است مبتنی بر اساس پذیرش تعدد آراء بین اشخاصی که با یکدیگر زندگی می‌کنند؛ اما این همزیستی محدود به زندگی مردم در قطعه‌ای از زمین نیست، زیرا بسیاری از مردم در دنیای امروز شبکه اینترنت را به کار می‌گیرند که دنیا را دهکده‌ای کوچک گردانده است، پس زمان‌های بسیاری در فضای مجازی گرد می‌آیند و آن‌هم از طریق شبکه‌های ارتباط جمعی که ارتباط و آشنایی میان مردم را ساده کرده که هر یک از آن‌ها عقاید خود را دارد. پس هنگامی که کسی با دیگران از طریق تلفن یا رایانه‌اش مرتبط می‌شود، باید با ادب با آن‌ها همزیستی کند و به عقایدشان احترام بگذارد و از دشمنی کردن با آن‌ها و بدی کردن به آن‌ها به دلیل اختلاف میان نظر وی و نظرهای آن‌ها بپرهیزد.

گزینه ۲

۷

بی‌شک از متن برمی‌آید که "تفاوت مردم در افکارشان پدیده اجتماعی مقبولی است." ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه "۱": ما باید زمان‌های بسیاری را در فضای الکترونیکی (مجازی) باهم گرد آییم.

گزینه "۳": شبکه‌های اجتماعی برای هرکس عقاید وی را به وجود آورده است.

گزینه "۴": باید کسی را که با تلفن با او صحبت می‌کنیم به ادب فراخوانیم.

آیا تاکنون در طول سفر، پرنده‌ای ایستاده بر سیمی (آنچه الکتریسته از آن می‌گذرد) را دیده‌ای؛ بدون اینکه خطری او را تهدید کند؟ در بسیاری از موارد، پرنده‌گانی را می‌بینیم که بر سیم‌های برق می‌نشینند (فرود می‌آیند) ولی دچار برق‌گرفتگی نمی‌شوند! چرا؟! نیروی الکتریکی از مرکزهای تولید، از راه دو سیم به خانه‌ها منتقل می‌شود؛ یکی از آن دو، الکترون‌ها را حمل می‌کنند و دیگری آن‌ها را برمی‌گرداند و برای اینکه پرنده دچار برق‌گرفتگی شود، باید دو سیم را با هم لمس کند یا سیم نیروی الکتریکی و زمین را لمس کند! پس به این خاطر، برای هر شخصی که می‌ایستد در حالی که زمین را لمس می‌کند (یعنی در ارتباط با زمین است) خطرناک است که سیم‌های الکتریسته (برق) را لمس کند، چرا که برق از میان جسم او، از سیم به سوی زمین عبور می‌کند.

گزینه ۳

۸

این گزینه می‌گوید: "زمین قادر است که برق را انتقال دهد!" با قسمتی از متن که می‌گوید: "برق از میان جسم او، از سیم به زمین عبور می‌کند!" هماهنگ است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه "۱": "پرنده‌گان هیچ‌گاه دچار برق‌گرفتگی نمی‌شوند."، بر پایه متن، نادرست است؛ زیرا در متن توضیح داده شده که پرنده‌گان تحت شرایطی که فقط با یک سیم در ارتباط باشند، دچار برق‌گرفتگی نمی‌شوند.

گزینه "۲": "دو سیم، کار یکسانی انجام می‌دهند!"، بر پایه متن، نادرست است؛ زیرا در قسمتی از متن، خلاف این امر توضیح داده شده است: "یکی از آن دو، الکترون‌ها را حمل می‌کند و دیگری آن‌ها را برمی‌گرداند."

گزینه "۴": "انتقال برق با یک سیم امکان دارد!"، بر پایه متن، نادرست است؛ زیرا متن خلاف این امر را بیان می‌کند: "نیروی الکتریکی از طریق دو سیم منتقل می‌شود."

گزینه ۳

۹

در این گزینه "ک" در "أَنْصَحُكَ" و در "أَنْتَ" ضمیر متصل است، نه حرف تشبیه.
نکته: "ک" وقتی به معنای "مثل" - مانند باشد برای تشبیه به کار می‌رود و جزء حروف جرّ است.

گزینه ۳

۱۰

کلمه "العالم" مبتدا است و جار و مجرور (کالشجر) خبر آن است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه "۱": کلمه (العلم) مبتدا و کلمه (خیر) خبر است.

گزینه "۲": کلمه (أفضل) مبتدا و کلمه (أنفع) خبر است.

گزینه "۴": کلمه (شأن) مبتدا و فعل (یرتفع) خبر است.

بزرگی خدا گسترده و بسیار بزرگ است و انسان نمی‌تواند حجم این عظمت را درک کند. انسان عظمت پروردگارش را از طریق اندیشیدن در نشانه‌های او و در چگونگی آفرینش خود احساس می‌کند و خداوند او را در مرحله‌های متعددی آفریده است و هر مرحله‌ای زمانی معین دارد تا زمانی که این مراحل پایان یافت و کودک شد، پس از آن زندگی‌اش را کامل کرد تا اینکه خداوند جانش را بگیرد و او را از نو، روز قیامت برانگیزد.

گزینه ۳

۱۱

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه "۱": انسان و نیازهایش

گزینه "۲": عظمت انسان در برابر خودش

گزینه "۳": عظمت آفریدگار در جهان

گزینه "۴": نشانه‌های خدا در طبیعت

گزینه ۳

۱۲

چه زمانی انسان عظمت پروردگارش را احساس می‌کند؟

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه "۱": زمانی که به آسمان می‌نگرد.

گزینه "۲": پس از عبادت مقابل پروردگارش

گزینه "۳": زمانی که در آفرینش خود تفکر می‌کند.

گزینه "۴": زمانی که بدون اندیشه، زندگی می‌کند.

گزینه ۳

۱۳

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه "۱": مراحل آفرینش انسان نشانه‌ای از عظمت پروردگاران است.

گزینه "۲": چگونگی آفرینش انسان بر حجم عظمت خداوند دلالت می‌کند.

گزینه "۳": روز قیامت روزی است که انسان در آفرینش خود می‌اندیشد::

گزینه "۴": از متن درمی‌یابیم که عظمت خدا واقعاً گسترده است.

گزینه ۴

۱۴

"أَنْشَأَ" و "خَلَقَ" (هر دو به معنی به وجود آورد، آفرید) دو واژه مترادف‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه "۱": نَفَعًا ≠ ضَرًّا (سود ≠ زیان)

گزینه "۲": الإِنْتِاجُ ≠ الإِسْتِهْلَاكُ (تولید ≠ مصرف)

گزینه "۳": تَجَمُّعٌ ≠ تَفَرُّقٌ (جمع شدن ≠ پراکنده شدن)

گزینه ۳

۱۵

"حَرَكَتٌ" و "ثَابِتَةٌ" نه باهم متضادند و نه مترادف.
 بررسی گزینه‌های دیگر:
 گزینه ۱: "المَدْحُ ≠ الذَّمُّ"
 گزینه ۲: "تَسْتَطِيعُ = تَقْدِرُ"
 گزینه ۴: "إِبْتِعَادٌ ≠ إِقْتِرَابٌ"

گزینه ۱

۱۶

ترجمه جمله: "ما می‌خواهیم تعطیلات تابستانمان را در دماوند سپری کنیم."
 (۱) تعطیلات
 (۲) اطلاعات
 (۳) مقصد
 (۴) پیشنهاد

گزینه ۲

۱۷

ترجمه جمله: "یک شرکت بزرگ نفتی با امید یافتن مواد ارزشمند در آنجا در حال انجام آزمایش‌های مهمی در شمال دور است."
 (۱) دراز
 (۲) دور
 (۳) زیاد
 (۴) مستقیم، راست

گزینه ۴

۱۸

ترجمه:
 مکالمه زیر را مرتب کنید.
 صورت مرتب‌شده این مکالمه به شکل زیر است:
 a: کدام سیاره از همه بزرگتر است؟
 d: عطارد بزرگ‌ترین است.
 c: آیا می‌توانیم آن را بدون تلسکوپ ببینیم؟
 b: بله، می‌توانیم سیاره‌های نزدیک‌تر را بدون تلسکوپ ببینیم.

گزینه ۴

۱۹

سؤال‌های بله و خیر لحن رو به بالا دارند.

گزینه ۳

۲۰

توضیح: با توجه به تأکید کلمه "Hafez" در پرسش، گزینه ۳ درست است.

گزینه ۱

۲۱

ترجمه:

A: آیا حسین را می‌شناسی؟

B: قبلاً او را دیده‌ام، اما خیلی در مورد او نمی‌دانم.

(۱) خیلی در مورد او نمی‌دانم

(۲) او خیلی مشغول بود

(۳) او پسر خوبی است

(۴) من در مورد او بعضی اوقات فکر می‌کنم

گزینه ۲

۲۲

شکل درست کلمه: viruses

ترجمه درک مطلب:

ماه از سنگ و غبار ساخته شده است. در آن هوا، آب و زندگی نیست و ماه نزدیکترین همسایه به زمین است. ما می‌دانیم که آن فقط حدود ۲۳۸۹۰۰ مایل (۳۸۴۰۰۰ کیلومتر) دور از زمین است. ما اعتقاد داریم که ماه از خودش نوری ندارد و نور خورشید را منعکس می‌کند. ماه در ماه‌های مختلف سال متفاوت به نظر می‌رسد اما در واقع تغییری وجود ندارد. این حالت‌های مختلفی را که ما می‌بینیم، قمرهای ماه نامیده می‌شود.

گزینه ۱

۲۳

نزدیکترین همسایه به زمین کدام است؟

- (۱) ماه
- (۲) خورشید
- (۳) مریخ
- (۴) کیوان

گزینه ۲

۲۴

چقدر فاصله ماه از زمین است؟

- (۱) ۲۳۸۹۰۰ کیلومتر
- (۲) ۳۸۴۰۰۰ کیلومتر
- (۳) ۳۸۴۰۰۰ مایل
- (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

گزینه ۴

۲۵

اشکال متفاوت ماه را چه می‌نامیم؟

- (۱) کامل
- (۲) نیم
- (۳) سه‌چهارم
- (۴) قمرها

ترجمه Cloze Test:

بعد از جنگ جهانی دوم، دانشمندان در تلاش بودند تا وسایلی را اختراع کنند برای سربازان ناتوان (سربازان دارای نقص عضو). آن‌ها به دنبال پیدا کردن راه‌هایی جدید برای کمک به افرادی بودند که قوای بینایی و شنوایی خود را از دست داده بودند. این تلاش‌ها می‌توانست زندگی این افراد را که اشتیاق خود را از دست داده بودند، تغییر دهد. خوشبختانه، بر اساس تحقیقات دانشمندان، یافته‌های مفیدی به دست آمد.

گزینه ۳

۲۶

- (۱) قبل از
- (۲) زودتر
- (۳) به دنبال
- (۴) در زمان

گزینه ۲

۲۷

- (۱) فراموش کردن
- (۲) از دست دادن
- (۳) مطرح کردن
- (۴) ترک کردن

گزینه ۴

۲۸

- (۱) جزئیات
- (۲) گورها
- (۳) بخش‌ها
- (۴) اشتیاق و انگیزه

گزینه ۱

۲۹

- (۱) روی
- (۲) که در
- (۳) از
- (۴) در

گزینه ۴

۳۰

- (۱) ارزش‌ها
- (۲) دلایل
- (۳) کتاب‌ها
- (۴) یافته‌ها (کشف‌شده‌ها)

گزینه ۳

۳۱

نکته (اتحاد مزدوج) : $(a - b)(a + b) = a^2 - b^2$

با مخرج مشترک گرفتن بین دو کسر داده‌شده، داریم:

$$\frac{1}{a^f - 8} - \frac{1}{a^f + 8} = \frac{(a^f + 8) - (a^f - 8)}{(a^f - 8)(a^f + 8)} = \frac{16}{(a^f)^2 - 8^2} = \frac{16}{a^{\wedge} - 64}$$

گزینه ۲

۳۲

با استفاده از اتحاد جمله مشترک عبارت را ساده تر می کنیم:

$$A = \overbrace{(x-1)(x+2)(x-3)(x+4)} + 25$$

$$\Rightarrow A = (x^2 + x - 2)(x^2 + x - 12) + 25$$

حال $x^2 + x$ را جمله مشترک در نظر می گیریم:

$$\Rightarrow A = (x^2 + x)^2 + (-2 - 12)(x^2 + x) + (-2)(-12) + 25$$

$$\Rightarrow A = (x^2 + x)^2 - 14(x^2 + x) + 24 + 25 = (x^2 + x)^2 - 14(x^2 + x) + 49$$

حال با استفاده از اتحاد مربع مجموع دو جمله ای داریم:

$$A = (x^2 + x)^2 - 2 \times 7 \times (x^2 + x) + 7^2 = (x^2 + x - 7)^2$$

پس حاصل عبارت مورد نظر، مربع چند جمله ای $x^2 + x - 7$ است.

گزینه ۴

۳۳

$$3x - 5 = x \Rightarrow 2x = 5 \Rightarrow x = \frac{5}{2}$$

گزینه ۳

۳۴

فرض می کنیم کارگر اول کار را در x روز انجام دهد، در این صورت کارگر دوم کار را در $x + 10$ روز انجام می دهد، لذا کارگر اول در یک روز $\frac{1}{x}$ و کارگر دوم در یک روز $\frac{1}{x+10}$ کار را انجام می دهد. حال اگر هر دو باهم کار کنند در یک روز $\frac{1}{12}$ کار را انجام می دهند. حال داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+10} = \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{x+10}{x(x+10)} + \frac{x}{x(x+10)} = \frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow \frac{x+10+x}{x(x+10)} = \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{2x+10}{x^2+10x} = \frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow 12(2x+10) = x^2+10x \Rightarrow 24x+120 = x^2+10x$$

$$\Rightarrow x^2+10x-24x-120=0 \Rightarrow x^2-14x-120=0$$

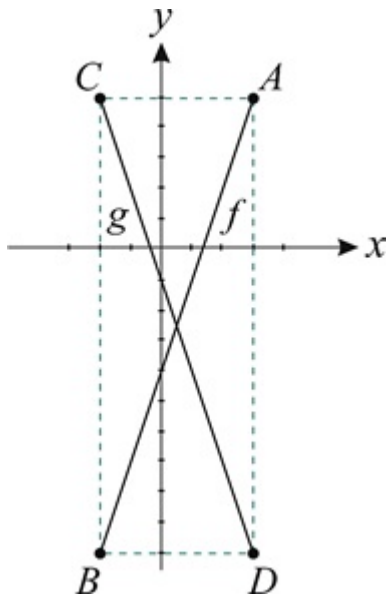
$$\Rightarrow (x-20)(x+6)=0 \Rightarrow \begin{cases} x-20=0 \Rightarrow x=20 & \text{ق.ق} \\ x+6=0 \Rightarrow x=-6 & \text{غ.ق.ق} \end{cases}$$

پس کارگر اول کار را در ۲۰ روز و کارگر دوم کار را در ۳۰ روز انجام می دهد.

گزینه ۱

۳۵

ابتدا باتوجه به محدوده دامنه و برد تابع، نمودار تابع خطی به یکی از دو شکل تابع f یا g است:

اگر نمودار تابع به صورت f باشد، در این صورت نمودار آن از دو نقطه $A(3, 5)$ و $B(-2, -10)$ می‌گذرد که در این صورت داریم:

$$m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} \Rightarrow m_{AB} = \frac{-10 - 5}{-2 - 3} = \frac{-15}{-5} = 3$$

$$y - y_A = m_{AB}(x - x_A)$$

$$\Rightarrow y - 5 = 3(x - 3) \Rightarrow y = 3x - 4 \Rightarrow f(x) = 3x - 4$$

اگر نمودار به صورت g باشد، ضابطه آن از دو نقطه $C(-2, 5)$ و $D(3, -10)$ می‌گذرد، داریم:

$$m_{CD} = \frac{y_D - y_C}{x_D - x_C} \Rightarrow m_{CD} = \frac{-10 - 5}{3 - (-2)} = \frac{-15}{5} = -3$$

$$y - y_D = m_{CD}(x - x_D)$$

$$\Rightarrow y - (-10) = -3(x - 3) \Rightarrow y + 10 = -3x + 9$$

$$\Rightarrow y = -3x - 1 \Rightarrow g(x) = -3x - 1$$

گزینه ۳

۳۶

رأس سهمی $y = \frac{-1}{4}(x - 2)^2 - 1$ به صورت $x_S = 2$ و $y_S = -1$ است. چون این نقطه رأس منحنی دیگر نیز است؛ بنابراین نقطه $(2, -1)$ در آن صادق است.

$$(2, -1) \Rightarrow -1 = a \times (2)^2 - 4a \times (2) + 11 \Rightarrow 4a - 8a + 11 = -1$$

$$\Rightarrow -4a = -12 \Rightarrow a = 3$$

با قراردادن $a = 3$ در معادله دوم، این معادله به صورت $y = 3(x - 2)^2 - 1$ به دست می‌آید که رأس آن نیز همان نقطه $(2, -1)$ است؛ بنابراین $a = 3$ پاسخ درست مسئله است.

گزینه ۲

۳۷

اگر تمام داده‌های دسته اول را در عدد ۱۰ ضرب کنیم سپس با عدد ۵ جمع کنیم، داده‌های دسته دوم به دست می‌آید، پس میانگین داده‌های دسته دوم ۱۰ برابر میانگین داده‌های دسته اول به اضافه ۵ است، داریم:

$$\bar{x}_2 = 10\bar{x}_1 + 5 \Rightarrow \bar{x}_2 = 10 \times 14/5 + 5 = 145 + 5 = 150$$

گزینه ۱

۳۸

واریانس داده‌ها زمانی برابر با صفر است که همه داده‌ها با یکدیگر برابر باشند؛ بنابراین همه داده‌ها برابر با ۱۲ هستند. حال میانگین دو داده اضافه شده برابر با $12 = \frac{14+10}{2}$ است و میانگین داده‌های جدید نیز ثابت و برابر با ۱۲ است؛ بنابراین:

$$\sigma^2 = \frac{5(12-12)^2 + (10-12)^2 + (14-12)^2}{7} = \frac{8}{7}$$

گزینه ۳

۳۹

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم.

$$7, 9, 10, 11, 12, 12, 13, 16, 17, 17, 18, 20, 21$$

\downarrow \downarrow \downarrow
 Q_1 میانه Q_3

$$\text{میانه} = 13, Q_1 = \frac{10+11}{2} = 10.5, Q_3 = \frac{18+17}{2} = 17.5$$

$$\text{داده‌های داخل جعبه} = \{11, 12, 12, 13, 16, 17, 17\}$$

$$\begin{cases} \text{کمترین داده} = 11 \\ \text{بیشترین داده} = 17 \end{cases} \Rightarrow 17 + 11 = 28$$

گزینه ۳

۴۰

مساحت دایره برخلاف قطر یا محیط آن، متناسب با شعاع دایره نیست، بلکه متناسب با توان دوم شعاع است.

گزینه ۴

۴۱

در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی در بازار با مزاد عرضه روبه‌رو می‌شویم؛ زیرا به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان که به دنبال کسب سود بیشتری به تولید بیشتر می‌پردازند؛ درحالی‌که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران به آن مقدار تمایل نشان نمی‌دهند. در وضعیت مزاد عرضه، چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی کمتر به فروش برسانند؛ در نتیجه قیمت کم می‌شود. با کم شدن قیمت از یک سو مصرف‌کنندگان مقدار خرید را افزایش می‌دهند و از سوی دیگر، تولیدکنندگان از مقدار تولید می‌کاهند؛ پس در حالت وجود مزاد عرضه، قیمت کاهش می‌یابد. این کاهش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله عرضه و تقاضا از بین برود و در بازار تعادل برقرار شود.

گزینه ۱

۴۲

سال سوم	سال دوم	سال اول	سال قیمت
۱۰۸۰۰	۸۶۰۰	۵۰۰۰	قیمت‌های جاری
۹۱۰۰	۷۰۰۰	۵۰۰۰	قیمت‌های ثابت

قیمت‌های سال پایه - قیمت‌های ثابت سال سوم = تغییرات مقدار تولید (رشد) در سال سوم (الف)

$$\Rightarrow ۹۱۰۰ - ۵۰۰۰ = ۴۱۰۰ \text{ میلیون تومان}$$

قیمت‌های ثابت سال سوم - قیمت‌های جاری سال سوم = تغییرات قیمت (تورم) (ب)

$$\Rightarrow ۱۰۸۰۰ - ۹۱۰۰ = ۱۷۰۰ \text{ میلیون تومان}$$

گزینه ۱

۴۳

(الف) صحیح است.

(ب) غلط است؛ بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری، می‌باید ماهیتاً نهادی غیرانتفاعی و صرفاً با هدف ارائه خدمات به فعالان اقتصادی باشند و در هیچ جای دنیا اجازه فعالیت آزاد انتفاعی به بانک‌ها داده نمی‌شود.

(ج) غلط است؛ فرآیند خلق شبه پول یا "خلق اعتبار" از چاپ پول متفاوت است.

(د) صحیح است.

گزینه ۳

۴۴

تهیه دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشارکت در ایران بر عهده بانک مرکزی است.

گزینه ۳

۴۵

هرگاه کشوری با برخورداری از عوامل تولید بیشتر مثل سرمایه‌گذاری بیشتر یا به‌کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، ظرفیت تولیدی خود را افزایش دهد، می‌گوییم در مسیر رشد گام برداشته است. این افزایش می‌تواند ناشی از افزایش سطح زیر کشت، تأسیس کارخانه‌های جدید، گسترش و توسعه مراکز تولیدی و یا استفاده بهتر از امکانات و منابع و نظایر این‌ها باشد.

گزینه ۴

۴۶

$$A = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{۲۰}{۴} = ۵$$

شاخص دهک‌ها برای کشور

$$B = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{۳۴}{۴} = ۸/۵$$

شاخص دهک‌ها برای کشور

اگر شاخص دهک‌ها در هر کشوری نسبت به کشور دیگر بزرگ‌تر باشد، یعنی در آن کشور وضعیت توزیع درآمدها ناعادلانه‌تر است.

گزینه ۳

۴۷

تقریباً همه اقتصاددانان در مورد اصل حضور دولت در اقتصاد اتفاق نظر دارند؛ ولی در مورد اینکه دولت در چه مواردی، چقدر تا چه زمانی و چگونه نقش داشته باشد اختلاف نظر وجود دارد. ضمن اینکه زمان و شرایط هم بسیار تأثیرگذار است.

گزینه ۳

۴۸

مالیات مستقیم: مالیاتی است که به‌طور مستقیم از مؤدیان مالیات دریافت می‌شود. در این نوع مالیات، دولت می‌تواند افراد پردرآمد و کم‌درآمد یا افراد ثروتمند و افراد فقیر را از هم جدا کند و فقط از گروه خاصی مالیات بگیرد؛ زیرا امکان انتقال بار مالیاتی آن کم است. این مالیات‌ها به دو دسته عمده تقسیم می‌شود:

الف) مالیات بر درآمد: مانند مالیات بر حقوق، مالیات بر درآمد اصناف، مالیات بر درآمد کشاورزی و مالیات بر درآمد املاک

ب) مالیات بر دارایی و ثروت: این مالیات می‌تواند به انواع دارایی - اعم از منقول و غیرمنقول - همچون خانه، زمین، اتومبیل و... تعلق گیرد.

مالیات غیرمستقیم: در این نوع مالیات، پرداخت‌کننده نهایی آن مشخص و معین نیست و امکان انتقال بار مالیاتی بسیار زیاد است. انواع آن عبارت است از:

الف) مالیات بر نقل و انتقالات دارایی

ب) حقوق و عوارض گمرکی

ت) عوارض

ث) مالیات بر فروش

گزینه ۴

۴۹

باتوجه به مؤلفه مدیریت مصرف و بهره‌وری حداکثری به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی، اقتصاد مقاوم همچنان که در مقابل موانع بیرونی استحکام لازم را حفظ می‌کند، باید به برطرف کردن ضعف‌های درونی نیز پردازد. قدرت تولیدی و پیشرفت اقتصادی با چگونگی استفاده از منابع و میزان بهره‌وری ارتباط زیادی دارد. بهینه بودن نوع، میزان و زمان مصرف و همچنین بهره‌برداری حداکثری از منابع به تولید کمک شایانی می‌نماید.

گزینه ۱

۵۰

مطابق اصل ۴۸ قانون اساسی، در بهره برداری از منابع طبیعی و استفاده از درآمدهای ملی در سطح استان ها و توزیع فعالیت های اقتصادی میان استان ها و مناطق مختلف کشور باید تبعیض در کار نباشد به طوری که هر منطقه فراخور نیاز و استعداد رشد خود، سرمایه و امکانات لازم را در دسترس داشته باشد.

گزینه ۲

۵۱

پس از سقوط ساسانیان و ورود اسلام به ایران، هنر اسلامی، تأثیر بسزایی از هنر ساسانی پذیرفت.

گزینه ۴

۵۲

در ایران باستان، نقل شفاهی داستان‌ها و تعالیم دینی و ادبی، بر کتابت و نوشتن ترجیح داده می‌شد. از این رو، نوشتن متن‌های ادبی و دینی، چندان معمول نبود و تنها اسناد مربوط به سیاست و تا حدودی اقتصاد را کتابت می‌کردند.

گزینه ۳

۵۳

آریایی‌های نخستین، برای خشنودی خدایان، حیوانات را قربانی می‌کردند و سرودها و نیایش‌های گوناگونی می‌خواندند. افرادی با عنوان مُغ، مراسم و تشریفات دینی را اجرا می‌کردند. اقوام آریایی برخلاف مردمان ایلام، بین‌النهرین، یونان و...، برای خدایان خویش معابد باشکوه نمی‌ساختند. آنان اعتقاد داشتند که نفوذ و قدرت خدایانشان محدود به ناحیه و شهر خاصی نمی‌شود، بلکه تمام قلمرو گیتی را در برمی‌گیرد.

گزینه ۳

۵۴

جاده شاهی که به فرمان داریوش بزرگ احداث گردید، شهر شوش را به سارد در آسیای صغیر متصل می‌کرد و در دوران هخامنشی افرادی را که اقدام به آبادانی زمین‌های بایر می‌نمودند تا پنج نسل، از پرداخت مالیات معاف می‌کردند. یکی از مقام‌های عالی‌رتبه دربار ساسانی که عنوان واستریوشان سالار داشت، رئیس روستاییان و کشاورزان به شمار می‌رفت.

گزینه ۱

۵۵

گزینه ۴

۵۶

گاهنبارها عبارت بودند از شش جشن که به شکرانه آفریده شدن عناصر اصلی خلقت یعنی آسمان، آب، زمین، گیاه، جانوران و انسان در شش وقت معین از ماه‌های سال برگزار می‌شد.

گزینه ۴

۵۷

با به قدرت رسیدن خاندان ساسانی، سپاه دائمی و مجهزی به وجود آمد. اصلی‌ترین بخش این سپاه را سواره‌نظام سنگین اسلحه زره‌پوش تشکیل می‌داد که به آن اشواران گفته می‌شد.

گزینه ۴

۵۸

الف) شاهان هخامنشی، خود را بی‌نیاز از مشورت با بزرگان و مشاوران نمی‌دانستند.
 ب) در دوران حکومت سلوکیان، قدرت و مناصب مهم سیاسی، اداری و نظامی در اختیار یونانیان بود.
 ج) حکومت اشکانی به شکل غیر متمرکز اداره می‌شد و اداره برخی از سرزمین‌ها و مناطق کشور به صورت موروثی در اختیار پادشاهان کوچک و حاکمان محلی بود.
 د) تشکیلات اداری یا دیوان‌سالاری ساسانیان از اداره‌ها یا دیوان‌های مختلفی تشکیل شده بود.

گزینه ۴

۵۹

بررسی عبارت‌های نادرست:
 الف) کاوش‌های باستان‌شناسی نشان می‌دهد که در دوران نوسنگی و در حدود ۸ هزار سال پیش، گروه‌هایی از مردم روستانشین چینی در کنار رودهای بزرگ هوانگ‌هو و یانگ‌تسه مشغول کشاورزی بوده‌اند.
 پ) یکی از برجسته‌ترین اندیشمندان چینی کنفوسیوس بود که چند قرن پیش از شی‌هوانگ‌تی می‌زیست.
 ث) در نظام مردم‌سالاری آتن، فقط مردان بالغی که از پدر و مادری آتنی به دنیا آمده بودند و شهروند آنجا محسوب می‌شدند، حق رأی داشتند.
 زنان، بردگان و بیگانگان مقیم آتن از حق رأی و شرکت در امور سیاسی محروم بودند.

گزینه ۱

۶۰

دوران پیش‌آریایی از ۳۰۰۰ ق. م. تا حدود ۷۰۰ ق. م. بود که این دوران، دوران حکومت ایلام می‌باشد.

گزینه ۲

۶۱

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافیدان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند؛ زیرا اجزاء و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

گزینه ۳

۶۲

جمع‌آوری اطلاعات به دو روش کتابخانه‌ای و میدانی انجام می‌شود و روش کتابخانه‌ای در تمامی پژوهش‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

گزینه ۳

۶۳

منطقه خلیج فارس، ارزش فرهنگی و سیاسی دارد؛ زیرا خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام قرار دارد و منطقه خلیج فارس یکی از کانون‌های ثروتمند جهان است و آن را به بازار بزرگ مصرف تبدیل کرده است.

گزینه ۳

۶۴

بررسی گزینه‌های نادرست:

الف) در استان‌های هرمزگان و بلوچستان جنوبی در فاصله این ناهمواری‌ها تا دریای عمان، چندین گل‌فشان وجود دارد.

ب) عوامل فرسایشی مانند باد و باران ناهمواری را هموار کرده است و مواد حاصل از فرسایش بین کوه‌ها، رسوب کرده و سطح همواری را به وجود آورده است.

د) حرکات دریا (جزر و مد، توفان‌های دریایی / سونامی، جریان‌های دریایی و نوسانات عمومی آب دریاها) از جمله عوامل طبیعی است که مرتباً مناطق ساحلی و زمین شکل‌های آن را تغییر می‌دهد.

گزینه ۲

۶۵

برای مقابله با ریزگردها راه‌های مختلفی وجود دارد:

۱) احیای تالاب‌ها

۲) تأمین حقایق رودخانه‌های منطقه

۳) اجرای طرح‌های بیابان‌زدایی

۴) تغییر در شیوه کشت

۵) مدیریت صحیح آب

گزینه ۲

۶۶

گزینه ۲

۶۷

مهم‌ترین رودهایی که به خلیج فارس می‌ریزد عبارت‌اند از: کارون، کرخه، دالکی و مند.

گزینه ۴

۶۸

مهاجرت روستاییان به شهر از مهم‌ترین نوع مهاجرت در دهه‌های کنونی بوده است و عوامل انسانی و طبیعی بر مهاجرت اثرگذار هستند.

رشد سریع جمعیت از یک‌سو، بر تعداد جمعیت شهرها افزوده و از سوی دیگر با تبدیل نقاط روستایی به شهر (تأسیس شهرداری)، تعداد نقاط شهری افزایش داده است.

گزینه ۳

۶۹

گزینه ۴

۷۰

صنعت شامل مجموعه فعالیت‌هایی است که به تغییر شکل فیزیکی یا شیمیایی مواد مختلف اولیه و تبدیل آن‌ها به محصولات جدید منجر می‌شود؛ اعم از اینکه این تغییرات با دست یا ماشین در کارگاه و یا در منزل انجام شود. بخش صنعت، محرک اصلی رشد، موفقیت و نوآوری کشورها به شمار می‌رود. کشور ما یکی از صادرکنندگان عمده فرش در جهان است که به دلیل بافت و نقش‌ونگار خاص، از اهمیت و شهرت بین‌المللی برخوردار است.

گزینه ۲

۷۱

گسترش جهان اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ و معانی آن صورت می‌گیرد. هر عاملی که در گسترش فرهنگ و معانی مؤثر باشد، در بسط هویت جهان اجتماعی اثرگذار است. راه گسترش هر فرهنگ، شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن است.

گزینه ۲

۷۲

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت.

گزینه ۲

۷۳

الف) خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب، را "غرب‌زدگی" می‌نامند.
 ب) غرب‌زدگی جوامع غیرغربی مهم‌ترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.
 ج) بسیاری از جوامع غیرغربی، در رویارویی با جهان غرب، به دلیل اینکه مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب گشتند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند.

گزینه ۳

۷۴

اگر فرهنگی که گرفتار تزلزل، بحران و تحول می‌شود، فرهنگی باطل باشد و جهت تغییرات به سوی فرهنگ حق باشد، تحول فرهنگی مثبت است.

گزینه ۳

۷۵

اینکه یک معلم وزیر می‌شود ← صعودی
 تغییر راننده تاکسی و تغییر مدرسه یک معلم چون تغییری در موقعیت اجتماعی ایجاد نمی‌کند ← افقی

گزینه ۱

۷۶

فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌های اجتماعی نمی‌تواند برخی ویژگی‌ها را داشته باشد، مثلاً ما تنها با عضویت در جامعه ایران، ایرانی محسوب می‌شویم.

گزینه ۲

۷۷

بخشی از هویت، آگاهانه است؛ یعنی آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی می‌برند و برایمان بازگو می‌کنند. بخش دیگر، برای ما پنهان است و آن را نمی‌شناسیم.

گزینه ۴

۷۸

تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.

گزینه ۳

۷۹

نظام تعلیم و تربیت:
 دفتر، قلم و...: نمادها
 برای دانا شدن باید به مدرسه رفت: هنجارها
 دانایی از نادانی بهتر است: ارزش‌ها
 انسان تربیت‌پذیر است: عقاید

گزینه ۳

۸۰

آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی بر اساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست، بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.
 بررسی گزینه‌های دیگر:
 گزینه ۱: "نظم در جهان اجتماعی اعتباری و در جهان طبیعی تکوینی است."
 گزینه ۲: "جهان اجتماعی و نظم آن، اعتباری است."
 گزینه ۳: "فرهنگ در جهان اجتماعی از طریق وراثت منتقل نمی‌شود."

گزینه ۱

۸۱

سفسطه نه برهان است نه استدلال، بلکه شبه استدلال است. یادمان نرود که اگر استدلالی صورت و ماده‌اش یقینی باشد، می‌شود برهان، پس برهان غلط نداریم.

گزینه ۴

۸۲

وقتی از معلول به علت پی ببریم، برهان ائی است. مردودی دانش‌آموز نیز در اینجا معلول درسی نخواندن اوست.

گزینه ۴

۸۳

اختلاف دانشمندان و فیلسوفان به دلیل اختلاف در محتوا و ماده استدلال‌هایشان است.

گزینه ۴

۸۴

شکل اول بدیهی است و نیازی به اثبات ندارد.

گزینه ۲

۸۵

تمثیل سرایت دادن حکم یک موضوع به موضوع دیگر به دلیل مشابهت آن دو با یکدیگر است.

گزینه ۲

۸۶

نتیجه استقرا همواره کلی است، بنابراین نقیض قضیه کلی می‌شود یک قضیه جزئی.

گزینه ۱

۸۷

عکس یک قضیه صادق، درست خواهد بود و متضاد و متناقض آن غلط می‌شوند، بنابراین باید به دنبال عکس آن در میان گزینه‌ها باشیم.

گزینه ۱

۸۸

در قضیه منفصل حقیقی، امکان ندارد که هر دو طرف قضیه غلط باشد، بنابراین تنها گزینه ۱ صحیح است زیرا هرکسی یا غریبه است یا آشنا.

گزینه ۳

۸۹

در قضیه حملی، صفتی یا حالتی از چیزی بیان می‌شود و همیشه محمول به موضوع حمل می‌شود و به آن نسبت داده می‌شود.

گزینه ۴

۹۰

نوع مفهومی است که می‌تواند در خارج مصداق داشته باشد. (خزنده، فلز و شکل نوع نیستند).